

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a végelszámoló (.....) által képviselt (.....) felperesnek az Orosz V. Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete** (1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) alperes ellen felügyeleti határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi július hó 11. napján kelt 2.K.30.300/2008/10. számú ítélete ellen az alperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2009. évi január hó 21. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes 2006. májusában felhívta a felperest, hogy módosítsa Alapszabályát és Elszámolási és szolgáltatási szabályzatát (a továbbiakban: Szabályzat). A felperes 2006. december 30-án közgyűlést tartott, de a kifogásolt részekben nem módosította szabályzatait. Az alperes a 2007. május 18-án kelt J-IV/B-46/2007. számú határozatában a felügyeleti ellenőrzés során észlelt mulasztások miatt több irányú kötelezést állapított meg a felperes terhére. Ezen határozat 3. pontjában kötelezte a felperest, hogy Alapszabályát és Szabályzatát a hatályos jogszabályi

rendelkezőknek megfelelően dolgozza át és az alperesnek küldje meg. Az indoklás ad 3/ pontja részletesen felsorolta a hibákat.

A felperes 2007. május 31-ei és augusztus 17-ei közgyűléseken módosította az Alapszabályt, és új szerkezetű Szabályzatot fogadott el. Az alperes felügyeleti ellenőrzés keretében vizsgálta, hogy a felperes mennyiben tett eleget a korábbi kötelezéseknek. A 2007. december 17-én kelt J-IV-123/2007. számú határozatában az alperes ismételten több kérdésben kötelezte a felperest. A 3. pontban arra, hogy a J-IV/B-46/2007. számú határozat 3. pontjában foglalt kötelezést maradéktalanul teljesítse, valamint Alapszabályát és Szabályzatát a jogszabályi előírásoknak megfelelően módosítsa. A határozat indoklásának ad 3/ pontja szerint, mivel a felperes új szerkezetű Szabályzatot alkotott, az arra vonatkozó korábbi kötelezések aktualitásukat veszítették, de az új Szabályzat is tartalmaz gépelési hibát, továbbá az önkéntes kölcsönös egészség és önszegélyező pénztárak által finanszírozható szolgáltatásokról szóló 263/2003. (XII.24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Eör.) 3/A.§ (2) bekezdés c/ pontjával, és az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár működését az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (a továbbiakban: Öpt.) 50.§-ának (2) bekezdésével ellentétes rendelkezéseket. Az Alapszabály tekintetében az alperesi határozat indoklása a módosítás időpontjait, és a módosított, új Alapszabály hibáit, hiányosságait tartalmazza. A határozat rendelkező részének 4. pontjában - az indoklás ad 4/ pontjában az Alapszabály 13. pontjára utalással, az Öpt. 50.§-ának (2) bekezdésére hivatkozva - az alperes korlátozta a felperes tevékenységét, megtiltotta rokkantsági járadék és rendszeres szociális járadék összegének kiegészítését, valamint rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugellátás és baleseti járadék kiegészítését.

A felperes keresetében a J-IV-123/2007. számú alperesi határozat 3. és 4. pontjának hatályon kívül helyezését, vagy megváltoztatását kérte.

Az Alapszabály tekintetében előadta, hogy mindenben eleget tettek a korábbi J-IV/B-46/2007. számú határozat kötelezésének. Az első tárgyalási napon hivatkozott arra, hogy az alperesnek konkrét jogszabálysértést kellett volna megjelölni, és azt konkrét jogszabályokkal indokolni. A továbbiakban vitatta, hogy az alperes megfelelően alkalmazta volna az Öpt. 50.§ (2) bekezdését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, hivatkozva határozatának jogszerűségére. Az első tárgyalási napon úgy nyilatkozott, hogy a határozat 3/ pontja szerinti jogszabálysértés és az Alapszabály vonatkozó pontjainak táblázatos összevetéséből megállapíthatóak az eltérések, de ennek elvégzése idő és munkaigényes feladat. A későbbiekben előadta, hogy a támadott határozat rendelkező részének 3/ pontjában a hangsúly a „maradéktalan” jelzőn van.

Az Öpt. 50.§-a (2) bekezdéséhez kapcsolódóan is a határozat jogszerűségére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság az alperesi határozat 3/ pontját a J-IV/B-46/2007. számú határozat 3/ pontjában foglalt kötelezés maradéktalan teljesítésre kötelezése vonatkozásában hatályon kívül helyezte és ebben a körben az alperest új eljárásra kötelezte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest,

hogy fizessen meg a felperesnek 32.000 forint perköltséget, és akként rendelkezett, hogy az illetéket az állam viseli.

A J-IV/B-46/2007. számú határozat 3/ pontjában foglalt kötelezés tekintetében az elsőfokú bíróság, hivatkozással a Legfelsőbb Bíróság KK 34. számú állásfoglalására és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 3.§-ának (2) bekezdésére, a felperes kereseti kérelmeként rögzítette, miszerint az arra is irányult, hogy az alperes olyan kötelezést írt elő, amelyhez indoklás nem kapcsolódik. Egyidejűleg alkalmazandónak tekintette a Legfelsőbb Bíróság KK 31. számú állásfoglalását is. Az alperesi határozat, az elsőfokú bíróság értékelése szerint, az alapul szolgáló tényállást nem tárta fel és indoklási kötelezettségének nem tett eleget, sérült a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 1999. évi CXXIV. tv. (a továbbiakban: Psztv.) 4.§-ának (2) bekezdése folytán alkalmazandó közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50.§-ának (1) bekezdése és 72.§-a (1) bekezdésének ef/ pontja. Az alperes a peres eljárás során ugyan előadta, hogy a korábbiakból csak az Alapszabályzat 39/ pontjának korrekciója hiányzik, de a perbeli nyilatkozat nem pótolja a határozat hiányait. Ezért rendelkezett ebben a körben az elsőfokú bíróság a határozat hatályon kívül helyezéséről és az alperes új eljárásra kötelezéséről. Az új eljárás során az alperesnek azt kell indokolt határozatban megállapítani, hogy a J-IV/B-46/2007. számú határozat szerinti kötelezésnek a felperes mennyiben nem tett eleget.

Az Öpt. 50.§-a (2) bekezdés alkalmazásának jogszerűségét vitató kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság elutasította, az Alapszabály és a Szabályzat módosítására vonatkozó alperesi kötelezés nem volt jogszabálysértő.

A perköltség megállapításánál az elsőfokú bíróság arra volt tekintettel, hogy a kereseti kérelem az alperesi határozat hatályon kívül helyezését eredményezte, és ezért a Pp. 78.§-ának (1) bekezdésére hivatkozva az alperest kötelezte annak megfizetésére.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet J-IV/B-46/2007. számú határozat 3/ pontjára vonatkozó rendelkezés megváltoztatását, a felperes keresetének teljes körű elutasítását kérte, továbbá az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását, az alperes javára történő megállapítást indítványozta. Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit, és az azokhoz kapcsolódó indoklást, fellebbezéssel nem támadta.

Elsődlegesen vitatta a felperes képviseleti jogosultságát, mivel a felperes az elsőfokú bíróság 5. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvében foglaltak szerint végelszámolás alatt áll. Ehhez kapcsolódóan arra is hivatkozott, hogy a végelszámolás következtében az érdemi végrehajthatóság már elenyészett. Egyébként a felperes keresetében csupán annyit állított, hogy végrehajtotta a korábbi határozatot és nem is hivatkozott az elsőfokú bíróság által elfogadott, az indoklás hiányára alapított, indokokra. A felek közötti vita abban állt, hogy a felperes maradéktalanul végrehajtotta-e a J-IV/B-46/2007. számú határozatot, vagy sem, az alperes pedig igazolta, hogy a korábbi Alapszabály 39/ pontjára vonatkozó kötelezést a felperes nem hajtotta végre.

A továbbiakban előadta, hogy a hatályon kívül helyezett rendelkezés egy korábbi határozat végrehajtására irányult, továbbá kétséges, hogy a bíróság miként helyezheti hatályon kívül egy már anyagi jogerőre emelkedett határozat végrehajthatóságát. Hivatkozott arra, hogy az alperesi határozatok végrehajtására a Ket. szabályai, a Psztv. 11/U.§-a folytán, nem is irányadók. Az elsőfokú ítélet a Psztv. speciális végrehajtási szabályaira tekintettel is iratellenesen rögzíti, hogy az alperesi határozat ne tartalmazza indokolást.

A perköltséget vitató fellebbezési indokként előadta, hogy a felperes keresete nagyobb részt alaptalan volt, ezért a Pp. 81.§-a (1) bekezdésének alkalmazásával akkor is a felperest kellene kötelezni az alperes javára, ha egyébként az ítélet keresetnek részlegesen helyt adó része nem lenne jogszabálysértő.

A felperes ellenkérelmében, korábbi nyilatkozatait fenntartva, az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, perköltség megállapítását kérte. Perköltségként utazási költség megállapítását kérte, amelyet azzal kívánt alátámasztani, hogy megjelent a másodfokú tárgyaláson.

Az alperes fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás terjedelmét a Pp. 247.§-a (2) bekezdésére figyelemmel - alkalmazva a Pp. 253.§-ának (3) bekezdését - az alperesi fellebbezésben előadott indokok szerint határozta meg. Ennek folytán nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az Öpt. 50.§ (2) bekezdéséhez kapcsolódó rendelkezéseit.

A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság elsődlegesen a felperesi képviselet jogszerűségét vizsgálta.

A Veszprém Megyei Bíróságnak a Fővárosi Ítéltábla előtt csatolt, 2008. június 13-án kelt Pk.60.047/2000/32. számú végzése szerint a felperes 2008. május 21. óta végelszámolás alatt áll, azaz az elsőfokú peres eljárás során erről a felperesnek már tudomása volt. Az 5. sorszámú elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltak szerint azonban a felperes úgy nyilatkozott, hogy amennyiben megszületik a végelszámolásra vonatkozó végzés, akkor majd csatolja, erre azonban az ítélethozatali tárgyaláson sem került sor. A jóhiszemű pervitel szabályait szem előtt tartva az elsőfokú bíróság alappal következtethetett arra, hogy mégsem került sor a végelszámolásra.

A felperes esetében a kereset indításkori és az ítélet meghozatalának időpontja szerinti törvényes képviselő személye azonos, ezért a végelszámoláshoz kapcsolódó bejelentés hiánya nem eredményezte az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértését. Ez okból tehát nem volt akadálya az alperesi fellebbezés érdemi elbírálásának.

A felperes végelszámolás alatt állása, a lehetséges végrehajtás „elenyészése” nem akadálya annak, hogy a bíróság vizsgálja az alperesi határozat jogszerűségét, és ennek folyamányaként annak sem akadálya, hogy a bíróság a Pp. 339.§-a (1) bekezdése alapján a jogszerűtlen alperesi határozatot hatályon kívül helyezze, vagy

a hatályon kívül helyezés mellett az alperest új eljárásra kötelezze. A végelszámolás nem akadályozza annak, hogy az alperes jogszerű határozatot hozzon, még akkor sem, ha esetlegesen már nem kerülhet sor annak végrehajtására. Amennyiben az alperes ezen fellebbezési előadásával a perbeli esetben a jogalkalmazás értelmetlenségére kívánt utalni, úgy azt a bíróság a kereseti kérelemhez kötöttség okán figyelembe nem veheti. Az alperes azonban a jogerős ítélet előtt saját hatáskörében pl. hatályon kívül helyezheti - a megítélése szerint értelmetlen eljárásra vezető - határozatát.

Az alperes fellebbezési előadása szerint a felperes nem is hivatkozott az elsőfokú bíróság által elfogadott indokokra.

A felperes azonban az első tárgyaláson az alperesi határozat 3. pontjához kapcsolódóan ténylegesen előadta, hogy alperes nem jelölt meg sem konkrét jogszabálysértést, sem konkrét indokokat. A kereset kiterjesztése megfelelt a Pp. 335/A. §-a (1) bekezdésének, amely szerint a felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg. Az elsőfokú bíróságnak ezen kereseti kérelem alapján a legfelsőbb Bíróság KK 31. számú állásfoglalása adta lehetőség alkalmazása nélkül is, lehetősége volt a vizsgálódásra.

Az alperesi fellebbezés szerint a keresettel támadott határozat 3/ pontja a korábbi J-IV/B-46/2007. számú határozat végrehajtásáról szól.

A Psztv. 11/U.§-a szerint a Ket. végrehajtásra vonatkozó rendelkezései - a felügyeleti díj és a bírság megfizetésének kivételével - a Felügyelet eljárása során nem alkalmazhatók. A keresettel támadott határozat meghozatalát is eredményező felügyeleti ellenőrzésre irányadó Psztv. 11/M.§ (4) bekezdése szerint a Felügyelet határozatainak teljesülését utóvizsgálatban vagy adatszolgáltatás alapján ellenőrzi. Az utóellenőrzés során a tényállás a korábbi határozat végrehajtása teljesülésére vonatkozó megállapítás, az ellenőrzés közvetlen tárgya az önkéntes teljesítés vizsgálata, így csak indirekt módon szolgálja a végrehajtás kikényszerítését, nem végrehajtási aktus. Az utóellenőrzés adatai alapján az alperesnek a bíróság által felülvizsgálható határozatot kell hozni, amelyre a Psztv. 4.§ (2) bekezdésének keretei között már irányadók a Ket. szabályai, ezen belül a Ket. 50.§ (1) bekezdés és 72.§ (1) bekezdés ef/ pontja is. Ezen határozatnak önmagában kell megfelelni a törvényi követelményeknek, így a bíróság általi hatályon kívül helyezése csak az utóellenőrzést, az azon alapuló határozat jogszerűségét érinti és semmiféle hatása nincs az utóellenőrzött határozatra. Az elsőfokú bíróság ítélete nem helyezte hatályon kívül a J-IV/B-46/2007. számú „már anyagi jogerőre emelkedett határozat végrehajthatóságát”, mint arra az alperes hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemre figyelemmel jogszerűen támasztotta az alperesi határozattal szemben azon követelményt, hogy feleljen meg a Ket. 50.§-a (1) bekezdésének - a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni -, valamint a Ket. 72.§ (1) bekezdés ef/ pontjának, amely szerint a határozatnak tartalmaznia kell azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján a hatóság a határozatot hozta.

A közigazgatási határozat rendelkező részének és indokolásának mindenkor összhangban kell állni. Az alperesi határozat rendelkező részének 3/ pontjából annyi állapítható meg, hogy a korábbi kötelezésnek az Alapszabály tekintetében a felperes nem teljes körűen tett eleget, de hogy miben áll a hiány, azt az indokolás 3/ pontja nem tartalmazza. A pontos adatközlésnek az alperes a bíróság kérdésére tárgyaláson sem tudott eleget tenni, emiatt, a bejelentés idő és munkaigényességére hivatkozva, a tárgyalás elhalasztását kérte. A közigazgatási határozat ilyen nagyfokú hiányossága a bírósági felülvizsgálat során nem pótolható. Helytállóan döntött az elsőfokú bíróság, amikor ez okból és ebben a részében hatályon kívül helyezte az alperesi határozatot és kötelezte az alperest az új eljárásban az Alapszabályok közötti eltérések kidolgozására. Csak ekkor lesz megállapítható, hogy a felperes eleget tett-e vagy sem a J-IV/B-46/2007. számú határozatnak.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének részben helyt adott, részben elutasította. A Pp. 81.§-ának (1) bekezdése szerint részleges pernyertesség esetében a bíróság a perköltség felől a pernyertesség arányának, valamint az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembevételével határoz. Ha a pernyertesség és pervesztesség aránya, valamint az előlegezett költségek összege között nincsen számottevő különbség, a bíróság akként rendelkezik, hogy mindegyik fél maga viseli a saját költségét.

Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a perköltségről való rendelkezésének jogalapjaként nem a Pp. 81.§-ának (1) bekezdését jelölte meg. Indokolásában azonban hangsúlyozottan vette figyelembe a hatályon kívül helyezést. Az alperes fellebbezése szerint pedig, egyszerűn fordítva kellene döntenie, a keresetet elutasító rendelkezés folytán az alperes a per nyertese.

A perköltség megállapítása során az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben járt el. A Fővárosi Ítéltábla csak a fellebbezési indok alapján vizsgálhatja mérlegelés jogszerűségét. Az alperesi előadás azonban, amely csak az elsőfokú bíróság rendelkezésének a tagadása, nem elégséges indoka a megváltoztatásnak, más okból pedig a másodfokú bíróság nem változtathatja meg az elsőfokú rendelkezést.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján helybenhagyta, ezt meghaladó részében nem érintette.

A felperes képviselője a megjelenésével kapcsolatos utazási költségekre kiterjedő perköltség megállapítását kérte. A Pp. 75.§-a (3) bekezdésre a Pp. 186.§-ára való utalással, a tanúk díjazásáról szóló 1/1969. (I.8.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése alapján lehetővé teszi a perköltség körében az igazolt utazási költségek megtérítését, a személygépkocsik esetében az 1.§ (3) bekezdés alapján akkor, ha annak igénybevételét célszerűségi vagy takarékosági szempont indokolja. A felperes képviselője utazási költségeit semmilyen módon nem igazolta - pl. vonatjegy, buszjegy, gépkocsi esetén matrica vételének dokumentuma, parkoló jegy -, gépkocsinál a felmerült költségeket - fogyasztás és km - nem támasztotta alá. Így nem teljesült a 1/1969. (I.8.) IM rendelet 1.§ (1) bekezdése szerinti, igazolásra

vonatkozó feltétel. Ezért a Fővárosi Ítéltábla nem állapított meg részére másodfokú perköltséget.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán a fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. évi január hó 21. napján

Dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke,
bíró,
Dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró,

Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó

A kiadmány hitelül: